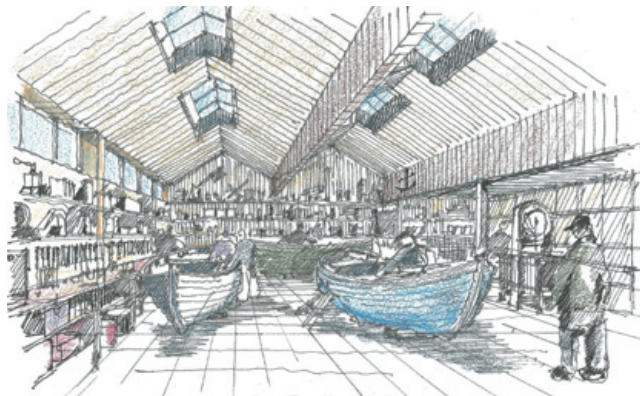


LAUGSNYT

24 ÅRGANG - NR. 60 - DECEMBER 2016 - MEDLEMSBLAD FOR NYSTED BÅDELAUG



Tegningen illustrerer det indvendige af tilbygningen med arbejdsområde og lofthøjde.

Illustration: Ole Wiberg

Maritimt værksted atter på tegnebrættet: Nye skitseforeslag vil give ny debat på Strandvejen



Af arkitekt Ole Wiberg

I forbindelse med at Teknik og Miljøudvalget i Guldborgsund kommune har besluttet, at der ikke skal udarbejdes en ny Lokalplan for Nysted Havn, således at Smakkelaugets kunne opføre et maritimt værksted ved det nyrestaurede slæbested, udtalte formanden for udvalget Flemming Janzen (V), til Folketidende, at kommunen ikke vil fortsætte lejemålet af værkstedet i Bådelaugets bygning, da aftalen snart udløber. Dette indebærer, at havnen skal finde en anden placering til den kompressor, som betjener boble-anlægget. Samtidig udtrykker Flemming Janzen, at Smakkelaugets derefter kunne forhandle sig til en overtagelse af Bådelaugets værksted.

Hvis Flemming Janzen var bedre orienteret, ville han vide, at Bådelaugets værksteds fremtid har været behandlet på møder mellem Nysted Havn, Bådelauget og Smakkelaugets.

... fortsættes side 2



Hajkutteren Sleipner på nye hænder *Side 6*



"Alliance" blev atter sejlene *Side 8-9*



Årets Hajkutter Festival og Regatta *Side 12-13*



Blandt smækkejoller og skarøkser *Side 18-19*



Orlogsskibenes forlis på Vestkysten *Side 22-23*



Bygningen set fra Strandvej mod syd, viser de to gavlspidser, der vil bryde den lange facade, så det stadig er et harmonisk byggeri.

Illustration: Ole Wiberg

Her har Smakkelaugget givet udtryk for, at det eksisterende værksted ikke egner sig til formålet som bådebyggeri, da det har en for lille arbejdsfløj. Samtidig har Nysted Havn aldrig meddelt eller givet udtryk for, at Havnen ikke ville forsætte med at leje værkstedet efter aftalens udløb.

Bådelauget har dog på sidste generalforsamling nedsat et udvalg, som i alle tilfælde skulle arbejde med forslag til en fremtidig anvendelse af værkstedsarealet. Derfor er spørgsmålet nu om Bådelauget kan undvære lejeindtægten fra værkstedsarealet

hvis Nysted Havn ikke vil forsætte lejemålet, eller om værkstedet skal udlejes til anden side. Muligvis skal der foretages en ombygning med flere bokse til udlejning, eller der skal findes en ny anvendelse.

Flere medlemmer har foreslået forskellige løsninger. Større lokaler til 80-90 personer, og flytning af køkken og toiletter, større lagerplads, bedre tilkørsel til depot og mere depotplads for øl og vand, eller et større lokale med billardborde til Bådelaugets billardklub. Lokalet kunne også anvendes til fester, møder/udstillinger. Mange af forsla-

VIGTIGE DATOER

- 03/12-2016 kl. 14.00** Julegløgg og papirklip. Gratis for alle.
- 31/12-2016 kl. 17.00** Nytårsaften. Kun mod tilmelding på opslagstavlen.
- 11/01-2017 kl. 19.00** Rusesyning, splejsning og vintersysler. 10 onsdage
- 21/01-2017 kl. 14.00** Nytårsfrokost. Tilmelding på opslagstavlen.
- 24/02-2017 kl. 19.00** Generalforsamling.
- 25/03-2017 kl. 08.00** Arbejdslørdag. Tilmelding på opslagstavlen.
- 22/04-2017 kl. 08.00** Bådeudsætning. Tilmelding på opslagstavlen.
- 22/04-2017 kl. 13.00** Standerhejsning. Tilmelding på opslagstavlen.
- 20/05-2017 kl. 08.00** Hornfiskekonkurrence. Tilmelding på opslagstavlen.

Dato kan blive ændret

- 04/06-2017 kl. 08.00** Pinsemorgen. Morgenkaffe til de morgenfriske. Gratis for alle,

† DØDSFALD

Orla Johansen *24.11.1933 - †20.8.2016. Æret været hans minde.

gene ville give større aktivitet i Bådelauget og flere af forslagene ville også give større indtægter, som er vigtige for Bådelaugets fremtid.

Smakkelaugget har på deres seneste bestyrelsesmøde igen diskuteret muligheden for at leje værkstedet, men finder det stadig ikke velegnet pga. arbejdsøjden.

Da Smakkelaugget fik afslag på at bygge et maritimt værksted ved slæbestedet, meddelte Teknik og Miljø ved byplanlægger Dennis Grønnebæk, at man ville se positivt på, og give dispensation fra den eksisterende lokalplan, såfremt Smakkelaugget ansøgte om et byggeri, som var en forlængelse af Bådelaugets bygning ud mod vejen, dvs. et byggeri på den eksisterende parkeringsplads.

Et skitseforslag er under udarbejdelse og vil blive forelagt Bådelaugets og Smakkelauggets bestyrelser, og senere fremlagt for en generalforsamling til godkendelse. Byggeriet bliver dog en del dyrere, ca. 30 % mere

end det oprindelige forslag, da der skal ske en del ændringer ved Bådelaugets bygning. En flytning af gennemløbsbrønden på parkeringsarealet vil sikkert også blive nødvendig.

En anden mulighed er, at der findes en løsning inden for den eksisterende lokalplan, hvilket vil medføre, at det maritime værksted opføres på et af de ledige byggefelter f.eks. på det areal hvor den eksisterende lejeplads ligger. Dette areal er på ca. 250 m² og er stor nok til bygningen med de nødvendige udenomsfaciliteter. Placeringen indebærer, at Smakkelaugget kan få tilladelse til at bruge en del af kajarealet til optagning af joller, da der må opstilles en mindre lift, som kan tage jollerne op, hvorefter de kan køres ind på værkstedet. Placeringen er dog ikke så heldig, da Smakkelauggets medlemmer er brugere af Bådelaugets faciliteter.

Begge forslag med ansøgninger vil snarest muligt blive udarbejdet og sendt til Teknik og Miljø i Guldborgsund Kommune. -/le

Sluttede sæsonen af med maner:

Smakkelaugget sluttede sejlernes sæsonen af med sprødstegte ål på menuen

Af Richard Jensen

36 medlemmer fra Smakkelaugget kunne sidst i oktober sætte sig til bords for at nyde de 18 kg ål, der var blevet stegt til lejligheden. Arne Andersen, Alex Jensen og Richard Jensen svingede panderne i vores noget utraditionelle feltkøkken, som var blevet oprettet til lejligheden. Hanne Hauberg og Margot Hansen havde skrællet og kogt kartoflerne. Anne Svendsen lavet sovsen og Joanna Marcussen, Daisy Jensen og Pia Jensen stod for borddækningen. Oldermænden for indkøbene.

Efter spisningen berettede oldermænden om, hvordan sæsonen var gået med

mange fine sejlerdage, men kunne ønske sig flere deltagere, ikke kun på torsdage men også på dage hvor vinden tillader det. Klubdage bliver næste år lagt efter spisetid i juli og august måned, hvor dagene er lange, og hvor der er flere turister og besøgende ved havnen.

Oldermænden var glad for, at så mange af de nye medlemmer var mødt op for at hygge sig sammen.

Det maritime værksted arbejdes der videre med, efter afslaget fra kommunen. Det er ikke et afslag på byggeriet, men kun på placering af bygningen.

Resten af de stegte ål, der ikke var blevet spist, blev serveret til frokost næste dag for Bådelaugets medlemmer.

Formand:**Preben Jensen**

Tlf. 21 42 95 57

prej@live.dk

Næstformand:**Tommy Frederiksen**

Tlf. 60 15 20 73

tnf1@live.dk

Sekretær:**Alex Jensen**

Tlf. 30 49 88 11

alex.viggo.jensen@icloud.com

Bestyrelsesmedlem for aktive:**Joanna Marcussen**

Tlf. 40 36 40 31

joanna.marcussen@gmail.com

Suppleant for aktive:**Ole Wiberg**

Tlf. 40 42 13 21

arkitekt.o.wiberg@gmail.com

Bestyrelsesmedlem**for passive:****Svend Aage Christiansen**

Tlf. 40 92 68 11

ssc1@live.dk

Suppleant for passive:**Torben Hansen**

Tlf. 41 57 93 75

pogthansen@live.dk

Kasserer:**Lars Bille Hansen**

Tlf. 27 29 17 85

lasse@skrivenmail.dk

Revisor:**Per Jacobsen**

Tlf. 54 87 05 89

Lise Foss Hansen

Tlf. 23 10 99 09

Revisorersuppleant:**Svend Jensen**

Tlf. 24 98 18 80

lsjensen@dlgpost.dk

IT- OG BLADUDVALG:**Richard Jensen**

Web./It-udvalg og redaktør

Tlf. 28 56 95 94

r.v.jensen@icloud.com

Alex Jensen

Redaktion og it-udvalg

Tlf. 30 49 88 11

alex.viggo.jensen@icloud.com

John Slot

Medredaktør og redaktion

Tlf.: 21 28 18 60

john.slot@hotmail.com



Dagli'Brugsen i Nysted er foreningens nye leverandør fra oktober 2016.

Foto: Richard Jensen

Bestyrelsen svinger sparekniven:

Dagli'Brugsen er blevet leverandør af øl og vand

De faldende salgstal i klubbens omsætning af øl og vand kan få vores udsalgspriser til at stige igen. Er vores medlemstal dalende eller er de pludselig ikke tørstige længere? Nej, vores medlemstal ligger støt på omkring 140-150 medlemmer og er en smule stigende efter tilgang af nye, aktive medlemmer fra Smakkelaug.

Sagen er den, at stigende omkostninger fra vores hidtidige leverandør i Maribo har fået overskuddet på salget af drikkevarer til at dale.

Bestyrelsen har arbejdet på en løsning i nogen tid, så salgskurven kan blive opadgående igen. Løsningen er jo at finde en billigere leverandør.

Forhandlingen med Dagli'Brugsen i Nysted vil give et pænt overskud, da indkøb af øl og vand er en hel del billigere, men de kan ikke levere til vores adresse på Strandvejen. Vi må selv hente varerne i forretningen. Skulle man så hente det i egen bil, eller måske skulle Bådelauget indkøbe en trailer - en ekstra udgift for laugets omsætning og medlemmer.

Nysted Smakkelaug har tilbudt at stå for leveringen af øl og vand hver fjortende dag. Flere af medlemmerne har i forvejen en trailer. Smakkelaug skal selvfølgelig ikke gøre det gratis, men vil få en lille del af overskuddet. En billig løsning for Bådelauget og et godt tilskud til Smakkelaugets arbejde med renovering og vedligeholdelse af deres både. *-red*

Bladets redaktør lange ud efter foreningen:

Et redaktionsudvalg skal være med til at sikre bladets overlevelse og fremtid



Af Richard Jensen
Redaktør af Laugsnyt

Skal en forening med et medlemsblad være medbestemmende for bladets indhold, eller er det redaktøren, der ene og alene skal bestemme over bladet?

Jeg har før skrevet i Laugsnyt, hvor jeg efterlyser større engagement fra foreningens side til bladets udvikling og overlevelse.

Som redaktør for bladet kan jeg til tider blive forundret over den manglende interesse fra foreningens side for at være medbestemmende til at præge bladets indhold.

At oprette et redaktionsudvalg kan være medvirkende til, at man kan få indflydelse

på bladet, så hvis du går med en lille planlægger gemt i maven, hører vi gerne fra dig. Man behøver ikke at kunne skrive artikler, men det er selvfølgelig en ekstra stor fordel, hvis man kan.

Et redaktionsudvalgs opgave er at tilrettelægge bladets sider, artikler, indhold, deadline for stof og lignende.

Bladet har i forvejen flere gode skribenter, der har leveret mange spændende artikler til vores blad. Skal du ikke være en af dem i fremtiden?

Hvis du har lyst og brænder for, at vi stadig har et klubblad, kan du henvende dig til bladets redaktør.

Kom nu ud af dit skjul og vær en del af foreningen og sammenholdet.

HURTIGT & NEMT

Tryk

Print

Poster

LF trykteam

Nørregade 17 • 4970 Rødby • Tlf. 54 60 13 87 • lolland@lftrykteam.dk
Kongensgade 16 • 4800 Nykøbing F. • Tlf. 54 85 06 24 • falster@lftrykteam.dk



"Sleipner" som har været hjemmehørende i Nysted, er nu solgt og er blevet flyttet til Frederiksværk, hvor der findes fripladser til bevaringsværdige træskibe.

Foto: Richard Jensen

Multicenter Syd har afhændet hajkutteren Sleipner:

Skal i fremtiden fungere som husbåd for 27-årige ejer fra København

Af Richard Jensen



Multicenter Syd har ikke formået at sætte projektet med hajkutteren Sleipner i fokus hos sine elever. Tilgangen af elever til projektet har ikke været stor nok, og da udgifterne har været stigende med havnepenge, strøm og diverse vedligeholdelser, har man set sig nødsaget til at stoppe projektet og afhænde båden. Den nye ejer, Nicklas Høj Olsen, er kun 27 år gammel og uddannet maskinmester fra København.

Nicklas har ingen fast postadresse, men skal bruge Sleipner som husbåd, der i den første tid skal ligge i Frederiksværk havn, hvor TS (Træskibs Sammenslutningen) har indgået aftale med Frederiksværk kommunen om

fripladser for især ældre bevaringsværdige træskibe.

Til næste år skal den sejles til Refshaleøen i København, hvor den skal have sin faste base.

Sleipner har været under renovering siden købet med blandt andet master og rigning, som har været afmonteret siden sidste år.

- En af de ting, som haster allermest, er nok at få etableret et bad, siger Nicklas, der har en højde på omkring 185 cm. Jeg bliver nok nødt til at sænke døren lidt for at kunne stå oprejst under bruseren.

Det er ikke det sidste vi har set til Sleipner i Nysted, da Nicklas har lovet, (det var en del af købsaftalen med Multicenter Syd) at deltage i næste års Hajkutter Regatta. Vi ønsker Niclas tillykke med købet af Sleipner og glæder os til et gensyn næste sommer.

Skoleklasse besøgte Nysted Bådelaug i emneugen i oktober:

Der blev sat fokus på havnens historie og fortalt om fiskeri og sælfangst

Af Richard Jensen

Jeg må indrømme, at være skolelærer må være det fag jeg mindst ville ønske mig som profession, - men at prøve det, heldigvis kun et par timer, var virkelig sjovt og berigende.

At blive invaderet af 50 elever fra Nysted Skole var virkelig chokerende, syntes vi begge, Ole Wiberg og jeg. Vi havde på forhånd talt om, hvordan man kunne få en forsamlig af skoleelever til at tie stille, så vi kunne få ro til at fortælle om Nysteds historie og om sælfangst og fiskeriet omkring Nysted.

Overraskelsen var stor, da læreren rakte armen i vejret, og der blev på et øjeblik ro blandt eleverne. En sten faldt fra vores hjerter, - var det virkelig så nemt! - Det må vi prøve på hjemmefronten overfor konerne, men jeg tror nu, at det kun virker på børn.

Ole Wiberg fortalte om havnens historie, barkkedlen og om skibsbygmester Frederik Rudolf Sparre. Han fortalte om sømærket og dets betydning.

En gribende fortælling, fortalt til børn som et eventyr, og børnene sad yderst på stolen med store øjne og lyttelapperne ude.

Jeg selv fortalte om fiskeriet på godt og ondt. Landts salte- og røgehus og om sælfangsten ved Rødsand, der sluttede for over 50 år siden, under stadig ro og orden.

Spørgelysten var stor fra de opmærksomme elever. Hvor mange fisk kunne man lande på en god dag? Ah...! Jeg som fritidsfisker ville helst undgå dette spørgsmål, - men det blev besvaret til alles tilfredshed.

Ole og jeg havde en sjov formiddag. - Det gik ikke så galt, som vi havde forventet, men næste gang de spørger fra skolen, vil vi naturligvis gerne stå til rådighed igen.



NYSTED MURERFIRMA

JOHN MADSEN

MOBIL 22 34 24 40

JOHNMURER@LIVE.DK / WWW.NYSTEDMURERFIRMA.DK

MURER- OG FLISEARBEJDE

OMBYGNING/NYBYGNING/TILBYGNING/REPARATION

Efter næsten 4.000 arbejdstimer er "Alliance" atter sejlene



Alliance ved indsejlingen til Nysted med de to stolte ejere Anne og Benny Svendsen, der har brugt

Den grimme ælling blev til en smuk svane - men om det stadig er den gamle skude eller et nyt skib, må være op til de to ejere, som har brugt det meste af deres fritid gennem de seneste par år, på at bringe "Alliance" sejlene igen.



Af Anne Svendsen, Nysted

Sidst jeg skrev, var jeg skråsikker på, at Alliance ville nå at blive færdig til Træskibs Sammenslutningens Pinsetræf, som i 2016 fandt sted i Nakskov. Netop den fjord, hvor hun er bygget (Langø) og har fisket de første 45 år af sit liv.

Nå, men sådan gik det ikke. Vi fandt liiiiiige lidt flere ting, der ville være dumt, ikke at reparere, nu vi havde hende i en tør hal. Og så havde vi lovet os selv, at alt el skulle fornyes. Noget var bare dårligt, med åbne samlinger, nogle samlinger pakket ind i en stor klump silikone, underdimensionerede ledninger, og ikke mindst havde vi en mistanke om, at hele 12-V anlægget var lavet med motoren som minus, hvilket vistnok øger den galvaniske tæring voldsomt. Mis-

tanken er opstået fordi mange af bordenes spiger (søm) kun bestod af et hoved og en lille tut på størrelse med en tegnestift - det skal nok holde et skib sammen (!). Det viste sig at være en god ide. Elektrikeren fandt nemlig flere pudsøljerligheder. For eksempel var kablet til motorens forvarmer alt for lille, så der var forklaringen på, at motoren altid har startet, som om den var kold: Ikke nok strøm = ingen forvarme.

Vi havde troet, at en tredjedel af klædningen skulle skiftes. Efterhånden har vi godt kunnet se, at det nærmere var halvdelen. Men da vi først kom i gang, viste det sig, at nogle i øvrigt sunde planker, havde kanter, der var ødelagt, at de ikke kunne kalfatres. Og i øvrigt var det smadder sjovt arbejde at ændre rå lærkeplanker til fine buede skibsbord, og det gik hurtigere end vi havde frygtet, så nu er mindst tre fjerdedele af klædningen helt ny. - Og i øvrigt også vandtæt, hvilket siges



gt næsten 4.000 arbejdstimer på renoveringen.

Foto: Alex Jensen

at være en god egenskab ved et skib. Nå, men resultatet af disse 17 måneders fast arbejde alle weekender (inklusive fredage) for os begge + det løse i løbet af ugen er: Masser af nye spanter, ny jernkøl, ny forstævn, agterstævn, masser af nye og forstærkede dæksbjælker, nyt skandæk, helt nyt dæk, kahyt fået nye hjørner (lortearbejde!) ny bund, nye støtter, ny skanseklædning og ny lønning, og som sagt næsten helt ny klædning.

Og så ny farve. Da Alliance forlod Nysted for 2 år siden var hun sort. - Noget hun kun havde været i få år, ellers har hun været hvid, da hun fiskede og næsten alle årene efter. Formentlig med en grå eller grønlig farve på de vandrette flader, for at man ikke skal blive blændet af solen. Så det har vi prøvet at efterligne.

Fredag den 9. september blev hun løftet tilbage i det våde element af havnekranen i Rødbyhavn. Lidt panik opstod, da en pumpe svigtede, for selvfølgelig var hun ikke tæt de første døgn. Panikken var hurtigt overstået, og ohhh sikke en fornøjelse at komme ma-

drasser i køjerne og tørne ind til lyden af en pumpe, der kørte hvert 4. minut, og vågne op (hvis man kan vågne op når man næsten ikke har sovet) og måle, at nu pumper den kun hvert 7. minut. Et par spande savsmuld på rette sted fik pumperytmen til at falde til hvert 22. minut.

Torsdag den 15. september sejlede vi hende så hjem til Nysted, og blev fulgt hjem af to smakkejoller fra firekosten, og tågehorn og klokker bimlede fra nogle af de bemandede skibe, da vi sejlede ind i havnen. Tak for det, meget festligt.

Nu mangler vi så "bare" at rigge hende til: Klyverbom, mast, bomme og diverse nye stålwirer. I går aftes lykkedes det efter flere dages forgæves forsøg at lave en øjesplejsning med kovs på en 8-mm 5-slået stålwire. Man lærer ret meget, når man udfordrer sig selv! Vi har de gamle sejl. De er meget små og slidte, så vi ønsker os nye. Vi håber at finde en god løsning, for ellers skal vi også til at lære at sy sejl.

- Og så tror vi selvfølgelig på, at vi kommer sejlede til TS Pinsetræffet i Hobro i 2017.



Gert "Swingben" Jensen har fået foden på eget dæk. Denne kutter lyder navnet NF29 "Pan" og er bygget på Langø i 1975.

Foto: Richard Jensen/Gert Jensen

Gert Jensen sikrer sig for at gå planken ud:

NF29 "Pan" ligger langskibs i Nysted Havn

Det at gå planken ud stammer tilbage fra tiden, da sømænd var af stål og skibe var af træ, men er nok mest kendt fra sørøverfilmene, som vi har set på TV eller i bio.

Trods alt er det sket flere gange for Gert Jensen, når han skulle entre sin kutter, at han er faldet til den forkerte side og dermed udenbords. Pladsen i Nysted, hvor han ligger langskibs, skulle gerne sætte en stopper for flere ufrivillige badeture.

NF29 (Pan) er bygget i 1975 på Langø Skibs-

og Bådeværft. Lærk på eg til fiskeskipper Tage Madsen, Rødbyhavn. Længde: 8,78 meter fra inderkant af for- og agterstævn. Bredde: 2,96 meter, målt mellem indtømmmerne og en dybde på 1,65 meter fra underkanten af skandækket til yderklædning i bunden. Bruttotonnagen er 8,62 register-ton og nettotonnagen er 5,93 registerton. Motoren var en Bukh 3g 105/36 hk og blev skiftet for ca. 10 år siden med en motor magen til.

-red

Annoncer i Nysted Bådelaug

Du kan annoncere på vores hjemmeside og du får din annonce med i vores klubblad "LAUGSNYT" to gange årligt. Kontakt: nsb.laug@gmail.com



Rengøringsdagene forlænger bygningens levetid:

Bestyrelse vil inddrage flere medlemmer til det frivillige foreningsarbejde

Årets anden rengøringsdag var med 15 frivillige deltagere. Tilmeldingen til rengøring udendørs var mindre end sidste gang, som var i foråret. Det halter temmelig meget med tilmeldingen af frivillige til den indendørs rengøring.

Det er for dårligt, at man ikke kan samle mere end 15 ud af 146 medlemmer i foreningen til at arbejde på et fælles rengøringsprojekt.

Det er ikke kun i vores Bådelaug, men også i flere andre foreninger, hvor det er den samme skare af medlemmer, der møder op til frivilligt foreningsarbejde. Nogle foreninger har klaret det ved at indføre brugerbetaling for de medlemmer, der ikke kan eller vil yde noget til fællesskabet ved frivilligt arbejde. Vil man nyde, må man også yde. Det skal naturligvis være den sidste udvej, og noget

vi skal prøve at arbejde os væk fra, da det kan medføre et dalende medlemstal.

Selve huset skulle males i år, men er blevet udliciteret til et privat firma, så afvaskning af bygningen kunne springes over denne gang, og man kunne kaste sig over almindelig udendørs rengøring og oprydning omkring selve klubhuset.

Indendørs blev der vasket, skrubbet og skuret på skabe, fliser, vægge og stole. Noget af nikotinen fra klubbens rygere blev vasket bort ved denne lejlighed.

Det, man ikke nåede at vaske af, var bordene og skørterne under loftet. Det må vente til foråret.

Omkring middagstid blev man sædvanen tro beværtet med frokost for deltagerne. Biksemad med spejlæg blev leveret af Niels Hansen og blev nydt med velbehag. -red

Smakkelaug et firedobler deres medlemstal:

Stor tilgang af aktive og passive medlemmer til Nysted Smakkelaug

Af Richard Jensen



Tilgangen af medlemmer til Nysted Smakkelaug har været stærkt stigende siden foråret. Der har været tilgang af flere aktive medlemmer og medlemsskaren af støttemedlemmer vil ingen ende tage. I dag har de 80 medlemmer, bestående af 25 aktive medlemmer og 55 støttemedlemmer. Støttemedlem er et passivt medlemsskab.

Omtalen af byggeriet i dagspressen har været medvirkende til det øgede med-

lemstal, og viser den store interesse, der er for laugets maritime aktiviteter.

Udgivelsen af deres nye brochure, der fortæller om det maritime arbejde og det håndværk, der knytter sig til bådbyggeriet, har da bestemt også været medvirkende til det øgede medlemstal, og er blevet uddelt på arrangementer og træf i Danmark, hvor de har deltaget med sejlsads eller udstilling.





Der var ankommet 10-11 hajkuttere til årets regatta, der måtte lægge til i stærk blæst.

Foto: Richard Jensen

Et smukt syn da alle hajkutterne sejlede på 34 sømil med start fra Vindmølle.

Årets Hajkutter Festival var med både sol, regn og kraftigt vind:

Blæsende festival endte med et mindre underskud

Af Richard Jensen

Når man siger Nysted Hajkutter Festival, så ved man, at der er fest og aktiviteter på havnen i Nysted.

Med 4.000-4.500 besøgende i dagene under festivalen, var det med lidt færre gæster end sidste år, skriver Lolland Falsters Folketidendende.

Der har været en kraftig vind fra vest, som har fejlet ind over festivalpladsen, til tider med kold vind. Solen har tittet frem mellem regnbygerne, og har varmet luften op

og givet lidt stemning af sommer. I år har der været OL i fjernsynet, som har været medvirkende til at holde en hel del besøgende borte.

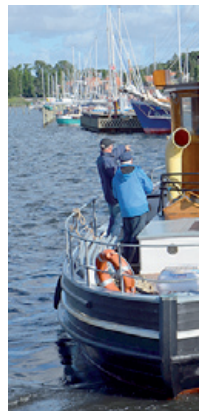
Der var arrangeret flere forskellige maritime aktiviteter for børnene på pladsen i år, som blev en stor succes. Her kunne børnene bruge deres kræfter med at pumpe vand eller bruge deres tekniske snilde med at binde knob.

Skipperknejsen havde igen i år stort antal besøgende. Der blev hygget med god musik, og mange nød frokosten eller aftensmaden, som

kunne købes på pladsens fiske-restaurant (Niels og Mona), eller også kunne der købes en lækker ret hos Nysted Slagteren.

Mandag middag blev der fyret op under barkkedlen, som i år skulle barke sejl til Smakkelaugst. Det var til den nye jolle, som man har fået brugsretten over. Typen er en spejlboat, som oprindeligt kommer fra Bornholm og det sydlige Sverige. Den er bygget på Daag's Bådebyggeri i Karlskrona med byggenummer 104.

22 timer i en suppe af catechou og med en temperatur mellem 60-67 grader. Der var fire T-shirts i suppen i år. Arbejdet med barkningen





lede gennem noret med kurs mod Rostock. En tur parken.

Foto: Richard Jensen

foregik som altid på skiftehold, og blev udført af Bådelaugets medlemmer.

Startlinjen for Regattaen var fra havvindmølleparken, med de 11 hajkuttere, der var kommet. En kraftig vind fra sydvest gjorde næsten regattaen flyvende - det tager normalt seks til syv timer. Tre timer og to minutter tog det den tyske hajkutter "Phoenix" at tilbagelække de 34 sømil til mållinjen, og kunne således kåres som vinder af kapsejladsen 2016.

"Grønne Erna" fra Danmark blev nummer to med tre timer og 11 minutter og tyske "Hansine" blev nummer tre to minutter senere, skrev Lolland-Falsters Folketidende.

Nye tiltag på stadepladserne i år var et kaffetelt og en vogn med brændte mandler. Multi-center Syd vil ikke være at finde næste år, da der gøres forsøg på at afhænde hajkutteren "Sleipner". Tilgangen af elever og interessen for faget er ikke stor nok blandt de unge i dag. Årets festival giver et økonomisk underskud, men det var vi forberedte på kunne ske, oplyste Finn Hermansen til Folketidende.



Selv mågerne var gået i land for at tage del i løjerne.

Foto: Richard Jensen



"Havgassen" og Frede i en stille stund mellem alle gøremålene.

Foto: Richard Jensen



Den nye bænk med knuder og knob var populær hos alle.

Foto: Richard Jensen



Marinemaleriet af maleren Th. Skovgaard pryder væggen i Nysted Bådelaug's klubhus og har fået titlen "Smålandshavet".

Foto: Richard Jensen

Vi tager temperaturen på kunsten:

Bådelauget er ikke kun en bygning men en bygning med flere kunstværker



Af Ole Wiberg

I sommer fik Bådelauget foræret to fine værker, et marinemaleri og en træskulptur. Gaverne blev doneret af Bjørn Fischer Ohl og Ib Schelde.

Bjørn Ohl udtalte ved overrækkelsen af maleriet, som er udført af maleren Th. Skovgaard med titlen "Smålandshavet" fra 1957, at det ville klæde væggen og Bådelauget, med et værk af den samme kunstner, som allerede hænger på laugets væg. Det eksisterende maleri fra 1939 har titlen "Rønne", og forestiller et parti fra Rønne Havn.

Det er sikkert malet, mens kunstneren boede og arbejdede på Bornholm, og udført med en teknik med små penselstrøg. Derimod er maleriet fra 1957 udført med mere

energi og kraft i penselføringen. Et studie, som jeg stærkt vil anbefale at foretage for alle Bådelaugets medlemmer.

Th. Skovgaard blev født i 1913 og døde i 1993. Han blev uddannet ved Herman Madsens Kunstskele i København og derefter som skulptør på Cordts skole i Odense. Senere flyttede han til Bornholm hvor han arbejdede på det kendte keramiske værksted Michail Andersen og Sønner.

Th. Skovgaard har udstillet overalt i Danmark og har haft separatudstillinger i Rønne, Esbjerg, Odense, Larvik i Norge, og hans keramiske arbejder blev vist på Verdensudstillingen i New York 1938-39.

Donationen af træskulpturen, udført af den lokale maler og billedhugger Erik Bischoff med titlen "Elverpigen" fra 1968, er givet af Ib Schelde. Han mente, at en pige, og endda

med et hul i ryggen, ville klæde laugets lokale.

Hun har fået en fin plads og givet anledning til, at laugets medlemmer kan få en givtig og livlig diskussion om hvad kunst er, hvad kunst kan og kunstens betydning.

Erik Bischoff blev født i 1914 i Nysted og døde i 1995. Han virkede som maler og skulptør og som kunstner. Han var autodidakt, men i en kort tid i midten af 1940'erne var han elev af Harald Isenstein.

Hans familie havde et garveri i Nysted i ca. 100 år. Garveriets ledelse overtog han efter faderens død i 1950. Garveriet lukkede dog efter få år og Erik Bischoff levede resten af sit liv som kunstner.

Hans kunstneriske løbebane begyndte allerede i 1936, hvor han debuterede på Kunstnernes Efterårsudstilling med tegninger og akvareller. Senere gik han over til at lave skulpturer i hårdt træ og i sten. Hans stil var en stiliseret naturalisme med brunlige og lyse røde og blå farver i akvarellerne samt tætte og ikke særligt detaljerede former, både i billeder og skulpturer.

Hans skulpturer kan ses flere steder i det offentlige rum, bl.a. i Nysted, Maribo og Nykø-



Træskulpturen er udført af den lokale maler og skulptør Erik Bischoff, med titlen "Elverpigen".

Foto: Richard Jensen

bing F. Desuden er han repræsenteret med værker på bl.a. Fuglsang Kunstmuseum. Bådelauget takker for donationerne.



Det andet marinemaleri af maleren Th. Skovgaard hænger på væggen i Nysted Bådelaug's klubhus og har titlen "Rønne".

Foto: Richard Jensen



De røgede sild på rad og række skal køles af, før de spises.

Arkivfoto

Bådelaugets medlemmer sætter menuen på dagsordenen:

Røgede bornholmere og "Sol over Gudhjem" hitter blandt medlemmerne

Af Richard Jensen

En af de lækre fiskeretter man kan nyde, når man besøger Bornholm, er den røgede bornholmer eller den røgede sild, som man kan spise med en rå æggeblomme, hakkede løg, purløg og hakkede radiser.

Nu er det imidlertid ikke kun bornholmerne der har eneret over denne lækre spise, som hedder "Sol over Gudhjem", men også medlemmer af Nysted Bådelaug, som en regnfuld lørdag i oktober blev beværtet af de medlemmer, der havde brugt formiddagen på røgningen.

Omkring middagstid blev Ole Wiberg og Benny Svendsen færdig med de 50 sild, som var hængt op, og kunne nu serveres for de fremmødte medlemmer.

25,- kroner for to røgede sild, brød, smør og

en æggeblomme er en billig frokostret, og kan jo nydes med en kold dram og et vel-skænket glas øl.

Nervøsiteten over for mange fremmødte til sildespisningen, og hvorvidt man havde røgede sild nok, løste sig selv. Da klokken blev 13.00 var der kun omkring 16 medlemmer, der havde indfundet sig.

Det er ikke utænkeligt, at hvis arrangementet bliver annonceret i god tid næste gang, kunne det sagtens trække flere deltagere til, for at nyde denne silderet fra Bornholm - men det kræver, at nogle står for fangsten af sild forår og efterår. Måske nogle af vores lokale fritidsfiskere kunne stå for fangsten. Sildene skal jo alligevel fryses ned, indtil man skal afholde arrangementet.

Sildedage med et bornholmsk pift kan afløse den kogte, saltede sild.

Fritidsfiskerne går ikke i vinterhi:

Bådoptagning og standerstrygning stopper ikke sæsonen for garnfiskeri

Et sikkert tegn på at det er blevet efterår, er ikke kun når skoven falmer og mister bladene, men også at vores både skal på land. En lang vinter venter forude til indendørs gøremål og vintersysler.

Det er ikke ensbetydende med at fiskeriet er lagt på hylden, men flere begynder nu sæsonen for garnfiskeri efter laks, fladfish, torsk og ørreder, og hvad man ellers kan fange i de forskellige garn. Det er kun når isen indfinder sig, at man må stoppe fiskeriet med garn.

Som noget helt nyt skal lyst- og fritidsfiskere også bidrage til at forbedre vilkårene for torsk, når de næste år maksimalt må bringe fem torsk i land om dagen, men på vores kanter bliver det ikke det store problem, da vi ikke har noget større fiskeri efter torsk.

16 både blev taget på land af Arne, som startede kl. 8.00 og var færdig kl. 12.30.

Det koster stadig 300 kroner for at blive sat sikkert på land.

Standerstrygningen er og har altid været et stort tilløbsstykke med mange deltagere.

Formanden Preben Jensen talte som sædvanen tro sin tale til medlemmerne, og var glad for, at alle var kommet gennem året uden ulykker eller skader. Han takkede alle dem, der har bidraget med frivilligt arbejde til foreningen igennem året af den ene alle anden karakter.

Han mente også, at fiskeri efter ål og rejer var gået forbavsende godt med gode fangster til næsten alle fritidsfiskerne, og som omtalt tidligere, ser det ud til, at ålebestanden er en anelse stigende, så hvis det fortsætter, ser det lyst ud i fremtiden.

Igen i år skulle man fortære en frokost bestående af sild, skipperlabskovs og ost til den nette sum af 150 kroner.

-red

Bådelauget efterlyser bortgiveren af skibsmodel:

Skoleskibet Danmark pryder nu vores vindueskarm i klublokalet

For nogen tid siden fik vi denne flotte model af skoleskibet Danmark. Den har været afleveret på havneværkstedet og har siden stået på vores lager i en glasmontre, men er nu kommet frem i lyset. Men hvem er kommet med den, er det store spørgsmål, det har alle tilsyneladende glemt alt om.

Hvis du kender noget til den, må du gerne henvende dig til bestyrelsen for Bådelauget.

I næste nummer af Laugsnyt vil der være en artikel, om Danmarks sejlene institution, skoleskibet Danmark.

-red



Modellen af Skoleskibet står i dag uden sin glasmontre.

Foto: Richard Jensen



Smakkelaugets stand på Frilandsmuseet i Maribo den 28. august. Fra venstre oldermænd Richard Jensen, rigger Ole Wiberg og viceoldermænd Benny Svendsen.

Foto: Richard Jensen

Det lugtede af nostalgi og gammelt håndværk:

Med smukke og skarpe til udstilling på Frilandsmuseet

Af Richard Jensen



Håndværkerdagen på Frilandsmuseet i Maribo startede med regn. Ærgerligt, når man nu skulle være udendørs, men i løbet af en times tid viste vejret sig fra sin gode side med sol og varme. Det medbragte sejl, som egentligt skulle have fungeret som ly for regnen, blev nu brugt for at give skygge for solen.

Det er tredje år i træk, at de har deltaget i dette arrangement, hvor gamle håndværk bliver vist og hvordan værktøj eller maski-

ner bruges. Nogle håndværk er allerede forsvundet i dag. På denne måde forsøges der på at bevare og fortælle om vores kulturhistorie, inden den forsvinder i glemmebogen.

Man havde fået anvist en plads ude bag ved, hvor det var nemt at komme til med biler og trailere, som skulle ind på pladsen og læses af, inden der blev åbnet for publikum.

I år var de fire mand fra Smakkelaug, Ole Wiberg, Richard Jensen, Benny Svendsen og Alex Jensen, der dagen i forvejen havde pakket bilen med værktøj, plakater og andre ting til udstillingen. I år havde de en lille

brochure med, der fortæller mere om deres arbejde, det påtænkte maritime værksted og om aktiviteterne året igennem i tekst og billeder.

På standen havde man opstillet en arbejdsbænk, der skulle fungere som et udendørs værksted. I år skulle der vises, hvordan et nyt dæk skulle laves. Det skulle først skæres og høvles til, så det passede ind i hinanden, alle skruehullerne skulle proppes, hvorefter det skulle kalfatres for at lukke alle åbne revner mellem plankerne. Til sidst lukkes det til med kogende, flydende beg for at blive vandtæt.

Sidst på eftermiddagen blev der pakket sammen igen, inden de mørke skyer der var trukket op i horisonten, ville give regn.

Man sluttede en lang og varm dag af med en kold øl og en pølse sammen med andre udstillere på pladsen.

Der var desværre færre boder og udstillere i år, men alligevel mange besøgende, da regnen udeblev og solen trådte i karakter fra en blå og skyfri himmel. Smakkelaug et vil være at finde på pladsen igen næste år.



Benny Svendsen i færd med at kalfatre et stykke dæk. På billedet ser man, hvordan dækket skæres til og samles, hvorefter det skal have flydende beg.

Foto: Richard Jensen

Smakkelaug et har deltaget rundt om på flere stævner i år:

Til pinsestævne og sejlerdage på Fejø

I Danmark afvikles der hvert år flere forskellige arrangementer for ældre træskibe og træbåde med et sommertræf af den ene eller anden karakter. Det er TS (Træskibs Sammenslutningen for ældre,

bevaringsværdige brugsfartøjer), der står bag disse arrangementer. Nysted Smakkelaug er medlem af denne forening, og har deltaget i flere af disse træf.

Pinsestævnet i Nakskov var et af disse træf, som de var med på - omend det var meget regnfuldt, oplystes det.

Sejlerdage på Fejø først i juli måned, hvor Smakkelaug et havde stillet en smakkjolle med motor til rådighed for TS, som skulle bruge den til undervisning af unge, nye sejlere.

-red



To-smakken "Hanne" i Nakskov havn under pinsestævnet.

Foto: Arne Andersen



Der blev barket sejl til Smakkelaugets svenske spejlbåd, som blev fløjsbløde og fik en flot rødbrun farve.

Foto: Richard Jensen

Bådelaugets medlemmer sat på skiftehold:

Det maritime udvalg barkedede bomuldssejl til Smakkelaugets svenske spejlbåd

En af årets barkninger var under Hajkutter Regattaen i august måned. Smakkelaugets nye spejlbåd er udstyret med bomuldssejl, der trængte til lidt syning af diverse lig, men også til at få imprægneret de ældre bomuldssejl.

Mandag middag blev ovnen tændt og barkelagen hældt i. Når den opnåede en tilpas temperatur blev sejlene lagt i barkelagen. 22 timer skulle det helst ligge i lagen med en temperatur på mellem 62-67 grader, og så skulle der røres hvert kvarter.

Frivillige medlemmer fra Nysted Bådelaug blev opdelt i fem hold, der skulle holde gryden i kog natten igennem.

Barkovnen fik en mindre vedligeholdelse i forsommeren, da der var kommet et par skader i vinterens løb. Det er Nysted Murerfirma, der har været sponsor for mørtel og Frilandsmuseet i Maribo har leveret kalken.

Industri & Håndværkerforeningen i Nysted sponsorerede det uundværlige og kostbare catechu pulver, der er udtræk af barken fra akacie træet.

-red



Bådelaugets stand ved barkkedlen var forblæst og med masser af regn.

Foto: Arkivfoto

Her går man ind for genbrug: Palævinduer forskønner facaden

Når man ejer et skur, f.eks. på havnen, kommer der med tiden også en del vedligeholdelser og fornyelser til.

Skuret ved siden af Bådelauget, der tilhører Richard og Alex Jensen, har fået en ansigtsløftning i form af nye/gamle palævinduer, der er helt i overensstemmelse med den eksisterende lokalplan for området.

Et skur er jo ikke bare et skur, men en vigtig del af det fritidsfiskeri, der findes i Nysted. Det sociale samvær, der opstår på sådan et maritimt område, er med til at styrke sammenholdet blandt de få fritidsfiskere, der stadig findes. Der er ikke kommet nye og yngre fritidsfiskere i vores område, da de unge ikke viser stor interesse for fiskeri med redskaber, og hellere vil dyrke stangfiskeri og andre former for friluftsliv.



Skuret beliggende ved siden af Bådelaugets bygning har fået nye/gamle palævinduer monteret.

Foto: Richard Jensen

Selve området med stejlepladsen er uundværlig for fritidsfiskerne, da pladsen bruges til tørring af deres fiskeredskaber.

Det er også det mest fotograferede motiv på havnen for de mange turister, der besøger os - især hvis der hænger ruser eller garn til tørring, og hvor man kan få et billede med vores kirke i baggrunden. -red



Alle former for
• Svejsning samt smede- & maskinarbejde
• Hydraulik for fiskeri



Rødbyhavn Motor- & Maskinværksted

Vestre Kaj 28 • 4970 Rødby

E-mail: rmm@pc.dk • www.dannygroth.dk

54 60 51 52



Orlogsskibet HMS Sct. George med ødelagt rigning og knækket mast. Modellen er udstillet på Strandingsmuseet i Thorsminde.

Foto: Strandingsmuseet, Thorsminde

Grundstødninger med få overlevende:

Orlogsskibene Sct. George og Defenders forlis ved den jyske vestkyst i 1811



Af Ib Schelde, Køge

Ud for Nysted og omliggende fiskerlejer i sydlig retning ligger Rødsand, som er en kilometer lang overskyttet sandrevle, omkring 10 kilometers afstand fra kysten. Længere østover brydes revlen af en sejlrende. Endnu længere mod øst er revlen tør, og her har sæler holdt til i generationer til fiskernes store irritation.

I daglig tale har vi kaldt revlen for "Sandet". Det er som om, at kystfiskerne i lange tider har slået sig til tåls med fangsterne inden for Sandet.

Ål, rejer og fladfish kunne afsættes til opkøbere og en mindre del til byens borgere. Opkøberne afregnede kontant, og kun få fiskere troede på, at Tivolis gæster betalte en

almindelig ugeløn for et stykke franskrød med de lækre fjordrejer.

Kun enkelte kuttere drog ud på det dybe og satte sildegarn. Stor var glæden, når kutterene kom i havn med dækslasten bugnende af sild. Alle fra vores kvarter kom med kurve, gryder og spande for at få skovlet de blanke sild op for næsten ingen penge. Dækslasten skulle væk.

Opskrifterne var talrige: Kogte ferske, grøn-saltede, syltede, stegte og ikke mindst saltede sild til vinterens forråd. Kun få kendte opskriften på kryddersild, og på grund af frygten for forgiftning, undlod man at eksperimentere med disse opskrifter.

Sandet kræver sine ofre

Som drenge fik vi at vide, at en grundstødning på den dybe side af Sandet var ensbe-

tydende med forlis. Skibet blev simpelthen suget fast i revlen.

En sommerdag kom et par fiskere til Sandet for at tilse deres garn og ruser. En ældre spidsgatter var gået på grund. Bommen var firet ud og sejlene slog i den lette vind. De gik om bord på sejleren. Ingen besætning, ingen redningsveste, men kun resterne fra et måltid. Fiskerne gættede på, at en sejler havde samlet besætningen op. Hvis nogen savnede båden, kunne de komme med en motorbåd og trække spidsgatteren fri.

Nogen tid senere kom en fisker ud gennem Noret og så i øjenkrogen noget ligge i vandet. Han fandt en kvinde i redningsvest. En nærmere undersøgelse viste, at der var tale om et lærerpar fra Kiel, der havde lejet båden. Man fandt aldrig manden.

Forliset på Vestkysten

I efteråret 1811 kom tre engelske krigsskibe, anført af admiralskibet Sct. George, i kamp med det sidste fartøj af Napoleons allierede. En storm fra sydvest standsede kamphandlingerne og tvang den engelske eskadre vestover.

Da Sct. George nærmede sig Rødsand har man set brændingen. Et anker blev kastet. Det store skib vendte stævnen mod vinden - men for sent. Roret blev simpelthen hængt af. Et nødror blev rigget til, og da vinden løjede af, begav de sig sønden om Gedser Rev. De sejlede gennem Øresund til et værft i Gøteborg.

Henimod jul henvendte kaptajnerne sig til admiralen og foreslog, at man kunne være hjemme til jul, hvis man snarest lettede anker. En storm fra vestlig retning var imidlertid under opsejling.

De tre skibe krydsede op mod Norge, tilbage mod Danmark og mod Norge igen.

Det store spørgsmål var nu, om man var fri af den danske vestkyst. Det var man ikke.

Det tro følgeskib Defender ville komme det store skib til undsætning, men gik, som det første fartøj, på grund nord for Thorsminde, juleaftensdag om formiddagen. Orlogsskibet Sct. George fulgte snart efter.

Det blev det største skibsforlis i Danmark nogensinde. Godt 1.700 omkom. Færre end tyve overlevede.

På Thorsminde Museum kan man se mange bjærgede genstande fra forliset, hvor også en model af Sct. Georg befinder sig, som det ses på billedet på modsatte side.

Konklusionen

Alt i alt er det mit indtryk, at de ledende officerer på de tre engelske krigsskibe var dårlige søfolk - bundet af den tids tunge og firkantede regler i den engelske flåde. Hvis et besætningsmedlem, der havde kendskab til den jyske vestkyst, havde foreslået nogle flere kryds ud i Nordsøen for at lægge afstand til kysten, var han blevet hængt fra rånokken.

De tre krigsskibes opgave havde været at ledsage et større antal handelsskibe, der skulle drive handel i den østlige del af Østersøen. Det gik som bekendt anderledes. Handelsskibenes besætninger var garvede søfolk uden bindinger til meningsløse kommandoveje. Under stormene havde de søgt læ ved den svenske østkyst. Alle handelsskibene nåede velbeholdne hjem med deres last.

Da havvindmølleparken syd for Rødsand skulle opføres, opgravede man det oprindelige rør til orlogsskibet Sct. George. Det vejede henved 11 ton.

Desværre ved jeg ikke, om roret blev bragt til Thorsminde Strandingsmuseum.

Annoncer i Nysted Bådelaug

Du kan annoncere på vores hjemmeside og du får din annonce med i vores klubblad "LAUGSNYT" to gange årligt. Kontakt: nsb.laug@gmail.com





Juletræsudvalget, som udsætter Bådelaugets bøj, der kaldes "Juletræet", er fra venstre Richard Jensen, Alex Jensen, Arne Andersen og Sven Erik Hauberg.

Foto: Richard Jensen



Det usynlige udvalg lever stadig:

Bådelaugets "Juletræsudvalg" holder på traditionerne

"Juletræet" er en afmærkning, som står i den østlige ende af "Pollen". En afmærkning, som nogle medlemmer af Bådelauget satte ud for år tilbage. Enkelte bruger den stadig som pejlemærke, hvor man kan sejle over den vestlige ende af "Pollen". Den østlige ende er stengrund med lavt vand.

Juletræsudvalget består af fire personer fra Bådelauget, som sørger for at hente bøjen ind for vinteren, og klargøre den igen for den kommende sæson, hvor den udsættes igen på sin vante plads.

Juletræet har haft mange forskellige former

og udsmykninger gennem tiden, fordi det ikke må ligne en farvandsafmærkning. Det har i tiden været udformet som et vejskilt med X-antal kilometer til Vantore, Nysted og lignende. Det har i flere år været påmonteret et lille juletræ, men har nu fået påmonteret et juletræ af plastik, som nok skulle holde nogle år frem.

Willy Jørgensen og Poul Jensen (Mose Poul) var blandt de personer, som varetog denne opgave før i tiden. Der har kun været tilgang af et nyt medlem gennem de senere år, nemlig Arne Andersen.

-red

Stof til næste Laugsnyt

Husk at indsendelse for stof til det næste Laugsnyt

ER DEN 1. JUNI 2017

Sendes til vores redaktør: r.v.jensen@icloud.com

